

สารบัญ

	หน้า
คำนำของผู้ปริวรรตและจัดทำ	(10)
SYNOPSIS	(12)
บทนำ	
บทวิเคราะห์พื้นเมืองน่าน	(15)
ประวัติศาสตร์นิพนธ์ “น่าน”	(17)
วิเคราะห์ “พื้นเมืองน่าน” ฉบับวัดพระเกิด	(22)
หลักการปริวรรต	(36)
พื้นเมืองน่าน ฉบับวัดพระเกิด	
ภาคปริวรรต	
ตอน 1 ตำนานพระธาตุแช่แห้ง : ตำนานฝ้ายวัด	3
พระพุทธเจ้าทำนาย	3
พระญาครนเมืองได้พระธาตุมาจากสุโขทัย	10
พระญาครนเมืองสร้างพระเจดีย์กวมพระธาตุแช่แห้ง	10
พระญาครนเมืองสร้างเวียงแช่แห้ง	11
พระญาผากองสร้างเวียงน่าน	11
ท้าวเมืองแพรวยึดครองเมืองน่าน	12
เชื้อสายราชวงศ์ภูคาครองเมืองน่านต่อไป	12
พระเป็นเจ้าติโลกราชยึดครองเมืองน่าน	14
สิ้นเชื้อสายราชวงศ์ภูคา	15
ท้าวขาก่านสร้างเจดีย์พระธาตุแช่แห้ง	16
ลำดับขุนกินเมืองน่าน	18
เมืองน่านในสมัยพม่าปกครอง	19
เมืองน่านร้าง	30
เมืองน่าน ในฐานะเมืองประเทศราชของกรุงเทพฯ (เจ้าอัครวรปัญญา โณครองเมืองน่าน)	31
บูรณะวัดพระธาตุแช่แห้ง	32
ไพร่เมืองยอง แดกพ่ายเข้าเมืองน่าน	34
ฟื้นฟูเมืองน่าน	34

สร้างเวียงบ้านพ้อปากน้ำสา	36
แปลงฝาย	36
สร้างเหมือง-ฝายสมุน	38
ตั้งเมืองน่าน	38
เมืองน่านร่วมสงครามขับไล่พม่าออกจากเชียงแสน พ.ศ. 2347	39
เมืองน่านยกทัพไปตีสิบสองพันนา	40
สิ่งของพระราชทานแก่หัวเมือง	41
ขยายกำแพงวัดพระธาตุแช่แห้ง	41
สร้างบันไดนาควัดพระธาตุแช่แห้ง	42
พบพระธาตุ	43
ถวายพระธาตุ	43
เจ้าอัครวรปัญโญนิจจะ	44
เจ้าสุมนเทวราชครองเมืองน่าน	45
กวาดครัวเมืองลำเมืองพง เมืองหลวงภูคาเชียงแขง	45
สร้างเหมือง-ฝาย	46
ย้ายเมืองน่าน	48
สร้างเวียง	49
ตั้งขุนนาง	49
ปลูกเสามิ่งเมือง	50
ทานวัดพระธาตุภูเพียงแช่แห้ง	50
สร้างฝาย	51
แต่งตั้งสังฆราชเมืองน่าน	51
ตอน 2 พื้นเมืองน่าน : ตำนานฝายเมือง	52
ราชวงศ์ภูคาสร้างเมืองบัว	52
ฤาษีสร้างเมืองบัวให้ขุนฟอง	53
พระญางำเมืองยึดครองเมืองบัว	55
กำเนิดท้าวผานอง	55
ท้าวผานอง หรือ เจ้าไส่ กินเมืองปลาต	56
นางอ้วลิม และราชบุตรอามป้อมกินเมืองบัว	57
พระญางำเมืองมาตักศึกเมืองบัว ด้วยเคียดนางอ้วลิม และเจ้าไส่	57

พระญาผานองครองเมืองบัว	57
พระญาครานเมืองสร้างเวียงแซ่แห่ง	58
พระญาผากองสร้างเวียงน่าน	58
ท้าวเมืองแพริยัตครองเมืองน่าน	59
เชื้อสายราชวงศ์ภูคาครองเมืองน่านต่อไป	60
พระเป็นเจ้าติโลกราชยึดเมืองน่าน	60
สิ้นเชื้อสายราชวงศ์ภูคา	60
ลำดับขุนกินเมืองน่าน	61
ตอน 3 ตำนานปภิกขก้านนา : ตำนานฝ่ายเมือง	63
1. ตำนานตั้งเมืองขวาง	63
2. ลำดับขัตติยราชวงศา ราชวงศ์ภูคา	63
3. อารักษ์พระญาพั้ว	64
4. ตำนานนางเกลือ	65
5. เครื่องแกมพระญาอารักษ์เจ้า	66
6. ลำดับกษัตริย์ราชวงศ์มังราย	68
6.1 กำเนิดลาวจงปฐมกษัตริย์	68
6.2 พระญามังรายสร้างเวียงเชียงใหม่	69
6.3 สมัยล้านนาเสื่อม	71
6.4 ฟ้ามังทรายึดครองเชียงใหม่	72
7. ลำดับผู้ครองเมืองน่าน สมัยพม่าปกครอง	74
8. ตำนานติดส่วยหื้อ	75
9. ตำนานหื้อมาตคศึก พ่ายด้วยอนุภาวะแห่งอารักษ์เมือง	78
10. อุบายให้หายเคราะห์เมืองได้	80
11. ตำนานแควมาตคศึก พ่ายด้วยอนุภาวะแห่งอารักษ์เมือง	83
12. เหตุร้ายปลายราชวงศ์มังราย	85
13. ปกมิ่งเมือง	86
ศัพท์านุกรม	93
บรรณานุกรม	99
ดัชนีค้นคำ	103